

KASTEEL RIJNHUIZEN IN NIEUWEGEIN.

Kijkje achter de schermen

Bouwtechnische inspectie op Kasteel Rijnhuizen

De vroegste vermelding van Kasteel Rijnhuizen in Nieuwegein dateert uit 1459. De huidige, strakke Hollands-classicistische vorm kreeg Rijnhuizen aan het begin van de 17e eeuw. Maar wie de kelderplattegronden nauwkeurig onder de loep neemt, kan constateren dat het kasteel is ontstaan door uitbreiding van een al bestaand bouwwerk uit de late Middeleeuwen.

TEKST: **CARMEN LOUWE** FOTOGRAFIE: **BART VAN ROSSUM**

Alle interieurelementen worden geïnspecteerd. Elke scheur, slijtageplek, of verkleuring moet worden beschreven

we op zoek naar balans tussen de wensen voor het nieuwe gebruik en de mogelijkheden en beperkingen van het monument. De restauratiebehoefte is groot. De interventies op het gebied van gebruik, comfort en vooral ook verduurzaming moeten passen bij zo'n bijzonder monument van hoge cultuur- en bouwhistorische waarde".

wandafwerkingen niet meer aanwezig. Plaatselijk is nog wel een authentieke schouw te zien. Op de bel-étage valt meer te inspecteren; daar zijn onder meer twee stijkkamers aanwezig, de Alexanderzaal, met wandbespanningen vol scènes uit het leven van Alexander de Grote, en tuinkamers met historische beschilderingen op stuc. De vestibule heeft een

Rijnhuizen is een omgracht huis met een souterrain, bel-étage, eerste verdieping en kapverdieping. Het heeft een strak, blokvormig karakter, dat door het fronton, een toren, middenrisalieten en schoorstenen verlevendigd wordt. Aan het exterieur veranderde in de 18e en 19e eeuw weinig ingrijpends. Wel werd het interieur regelmatig aangepast aan de mode van de tijd en de wensen van de bewoners.

Nieuw hoofdstuk

Zo ook nu. Ondernemer Jan Scholt, sinds december 2016 eigenaar van het kasteel, kijkt uit naar de toekomst. "Ik vind het belangrijk dat een object als Rijnhuizen behouden blijft. Daar zet ik mij graag voor in. Door het monumentale kasteel te kopen, te laten restaureren en het een passende nieuwe bestemming te geven, draag ik mijn steentje bij aan een duurzame toekomst voor erfgoed in Nederland". Scholt schakelde voor het karwei ontwerp- en adviesbureau Hylkema Erfgoed in. Bouwkundig adviseur Bart van Rossum is nauw betrokken bij het project. "In ons ontwerp gaan

BOVEN: DE TUINKAMER MET BESCHILDERINGEN OP STUC.

RECHTS: SCHADE AAN HET BESCHILDERDE STUCWERK IN DE TUINKAMER.

LINKS OP RECHTERPAGINA: SLIJTAGEPLEKKEN OP WANDBESPANNING ALEXANDERZAAL.

RECHTS OP RECHTERPAGINA: DE ALEXANDERZAAL.

Bouwtechnische opname

De eerste stap op weg naar restauratie is een nauwkeurige bouwtechnische opname. Die wordt door Hylkema Erfgoed als ERM-gecertificeerd bureau uitgevoerd conform de zogenoemde URL 2005. Gekeken wordt naar de staat waarin het casco en de monumentale interieuronderdelen zich bevinden. Vloeren, wanden en plafonds maar ook voegwerk, metselwerk en dakbedekking worden uitvoerig onderzocht. Mogelijke gebreken worden in kaart gebracht en er ontstaat een zo goed mogelijk beeld van de restauratie- en onderhoudskosten.

Tijdens de inspectie inventariseert Van Rossum alle gebreken, om die later te verwerken in een bouwtechnische rapportage. Op de eerste verdieping van Rijnhuizen zijn de meeste originele vloer-, plafond- en

marmere vloer, gemarmerde lambrisering en bewerkt stucwerk op wanden en plafonds.

Doorgronden

Volgens Van Rossum valt in deze ruimtes veel te onderzoeken en is sprake van een grote diversiteit aan materialen. "Alle interieurelementen worden geïnspecteerd. Elke scheur, slijtageplek, of verkleuring moet worden beschreven. De kap moet worden gecontroleerd op houtborende insecten, het houtwerk op houtrot en lekkages, en alle gevelopeningen – zoals schuiframen en deuren – moeten worden nagelopen. Er is veel te zien. Ik probeer een gebouw tijdens een technische opname echt te doorgronden". Het bouwtechnische rapport wordt het vertrekpunt voor de toekomstige restauratie.